

«MOTTAKERNAVN»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»

Hovedplan avløp og vannmiljø - Høring

Arealutvalget i Indre Fosen kommune vedtok i sitt møte den 17.11.2020 å legge hovedplan for avløp og vannmiljø ut på høring. Se saksgangen, og kortversjon av planen i dette dokumentet.

Selve planen med vedlegg finner du her: <https://innsyn.fosendrift.no/Innsyn-IDF/RegistryEntry/DocumentDetails/87911?SourceDatabase=INDREFOSEN>

Høringsfrist: 5.03.2021

Med hilsen
Liv Heide
miljøkonsulent
Næringsavdelingen
Liv.Heide@indrefosen.kommune.no
Tlf: 91701141

Hvis du ønsker å svare på dette brevet, send inn sikkert via dette skjemaet

<https://svarut.ks.no/edialog/mottaker/944305483>

Oppgi gjerne dette saksnummeret i skjemaet: 2020/1973

Du kan også kontakte oss per post til:

Indre Fosen kommune
Postboks 23, 7101 RISSA
Sentralbord: 74 85 51 00

Intern kopi:

Aud Dagmar Ramdal

Hege Hopen Amundal

Kari Klepp

Linda Kristin Garnes

*Fantastiske
Fosen*

Saksframlegg

Saksbehandler: Liv Heide

Arkivsak: 2020/1973

Dato: 09.11.2020

Høring - Hovedplan avløp og vannmiljø

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Arealutvalget i Indre Fosen kommune vedtar å legge Hovedplan for avløp og vannmiljø 2020 - 2032 ut på høring i perioden 23.nov. 2020 – 11.jan. 2021.

Saksprotokoll i Arealutvalget - 17.11.2020

Behandling:

Kommunedirektørens forslag til vedtak enstemmig vedtatt

Endelig vedtak:

Arealutvalget i Indre Fosen kommune vedtar å legge Hovedplan for avløp og vannmiljø 2020 - 2032 ut på høring i perioden 23.nov. 2020 – 11.jan. 2021.

Saksutredning

Saksframlegget er en oppsummering av hovedplanen og gir god innsikt i planen.

Administrasjonens oppfatning er at derfor at dersom man leser hele saksframlegget godt får man god innsikt i planen. Selve hovedplanen og alle tilhørende dokumenter er vedlagt.

1. Bakgrunn og formål

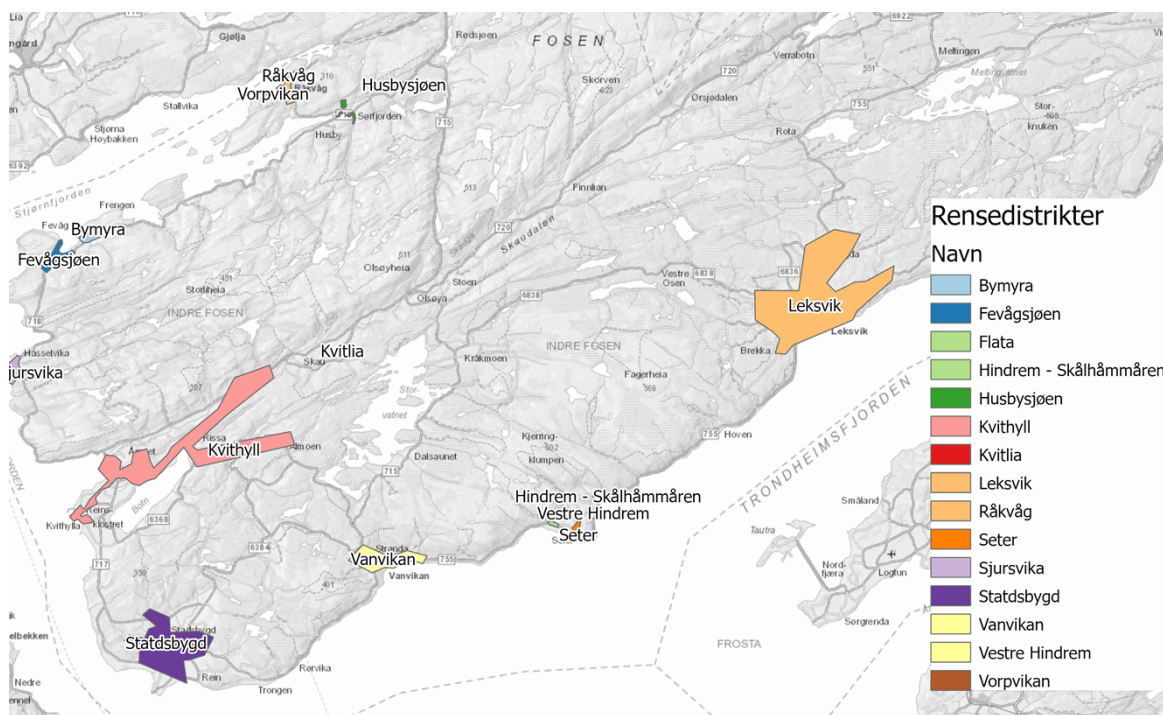
Hovedplan for avløp og vannmiljø er den overordnede planen for kommunens virksomhet innen avløpssektoren. Hovedplanen er utarbeidet i henhold til prosesskravene i plan- og bygningsloven, og har status som en kommunedelplan. Planen er førende for kommunens

økonomi- og handlingsplan som rulleres årlig, og er et viktig styringsverktøy som skal bidra til langsiktig, bærekraftig og kostnadseffektiv forvaltning av kommunens avløpssystemer.

Planen dekker både kommunale og private avløpsanlegg, og forurensning fra avløp. Planen dekker *ikke* forurensning fra andre kilder enn avløp. Planen gir en beskrivelse av status for kommunens avløpshåndtering, setter mål for fremtidig virksomhet og redegjør for hvordan kommunen skal oppfylle krav gitt av lover og forskrifter.

2. Avløpssystemet

Kommunen har to silanlegg (Leksvik og Kvithyll), over 40 kommunale slamavskillere (Råkvåg, Husbysjøen, Fevåg, Hasselvika, Stadsbygd, Hindrem) og ett infiltrasjonsanlegg (Kvitlia/Skaugdalen boligfelt). I noen områder er det kommunale avløpsledninger, men private renseløsninger (bl.a. Vanvikan). Det er totalt ca. 180 km med kommunalt avløpsnett. Det kommunale avløpssystemet er i det hele tatt omfattende, både i geografisk spredning og i antall driftspunkter. I tillegg er det over 2300 private slamavskillere i kommunen.

Figur 1: Rensedisrikter for kommunalt avløp

3. Målsetninger

Målene for avløpssektoren innarbeider krav og føringer i de overordnede rammebetingelsene, og skal bidra til at avløpssystemet forvaltes og driftes på en god og bærekraftig måte med minst mulig påvirkning på vannmiljøet. Følgende hovedmål har blitt satt for avløp og vannmiljø i Indre Fosen kommune:

- Godt vannmiljø
- Robuste og kostnadseffektive avløpssystemer
- Kunnskapsbasert forvaltning

Med utgangspunkt i disse generelle målene, har det blitt utarbeidet mer konkrete delmål for avløp og vannmiljø, som er listet opp i tabellene under.

Godt vannmiljø

#	Mål for 2032
M1.1	Avløpsutslipp skal ikke bidra til å forringe miljøtilstanden i vannforekomster
M1.2	Badevannskvaliteten ved populære badeplasser skal være god
M1.3	Kommunen skal pålegge oppgradering av 80 private avløpsrenseanlegg per år
M1.4	Alle husstander innenfor 200 meter fra kommunal avløpsledning skal tilkobles, med mindre det kan dokumenteres at kostnadene knyttet til påkobling overstiger fastsatt retningslinje
M1.5	Antall overløpstimer skal maksimalt være 20 timer per overløp med utslipp til elv/langgrunn fjære/verneområde/Botn og maksimalt være 100 timer per overløp for øvrige.
M1.6	Utslippskravene for kommunale renseanlegg skal overholdes

Robuste og kostnadseffektive avløpssystemer

#	Mål for 2032
M2.1	Fremmedvann i avløpssystemet skal reduseres, og maksimalt utgjøre 50 %
M2.2	Avløpssystemet skal utformes og driftes for å ivareta helse, miljø og sikkerhet
M2.3	Alle felleskummer for spillvann/overvann (SO-kummer) i Rissa sentrum, med fare for kortslutning, skal være utbedret eller rehabilitert.

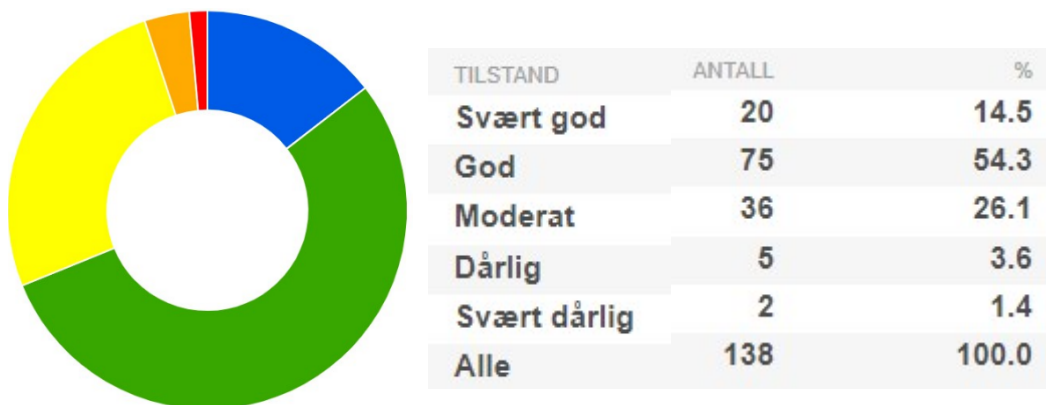
Kunnskapsbasert forvaltning

#	Mål for 2032
M3.1	Det må sikres kontinuitet i forvaltningen av og kunnskapen om de kommunale avløpsanleggene ved å bemanne med riktig kompetanse og tilstrekkelig stillingsressurs
M3.2	Kommunen skal ha et operativt og oppdatert driftsovervåkings- og styringssystem for sitt avløpssystem, der alle avløpspumpestasjoner er tilknyttet og der overløpstid registreres.
M3.3	Avløpspåvirkede resipienter og definerte badeplasser skal prøvetas
M3.4	Kommunens VA-kartverk skal være oppdatert

4. Tilstandsbeskrivelse

4.1 Vannmiljø

Vannforskriften stiller krav om at det skal fastsettes miljømål for alle vannforekomster. De aller fleste vannforekomstene i Indre Fosen kommune har mål om å oppnå *god økologisk* og *god kjemisk tilstand*. Figur 2 viser den økologiske tilstanden til vannforekomstene i kommunen, om lag 70 % av vannforekomstene er klassifisert med god eller svært god tilstand. De resterende 30 prosentene (ca. 40 vannforekomster) står det altså dårligere til med, og det er trolig behov for å gjennomføre avbøtende tiltak for å nå miljømålet.

Figur 2: Økologisk tilstand vannforekomstene i indre Fosen kommune. Figuren er hentet fra Vann-Nett.no 17.08.2020.

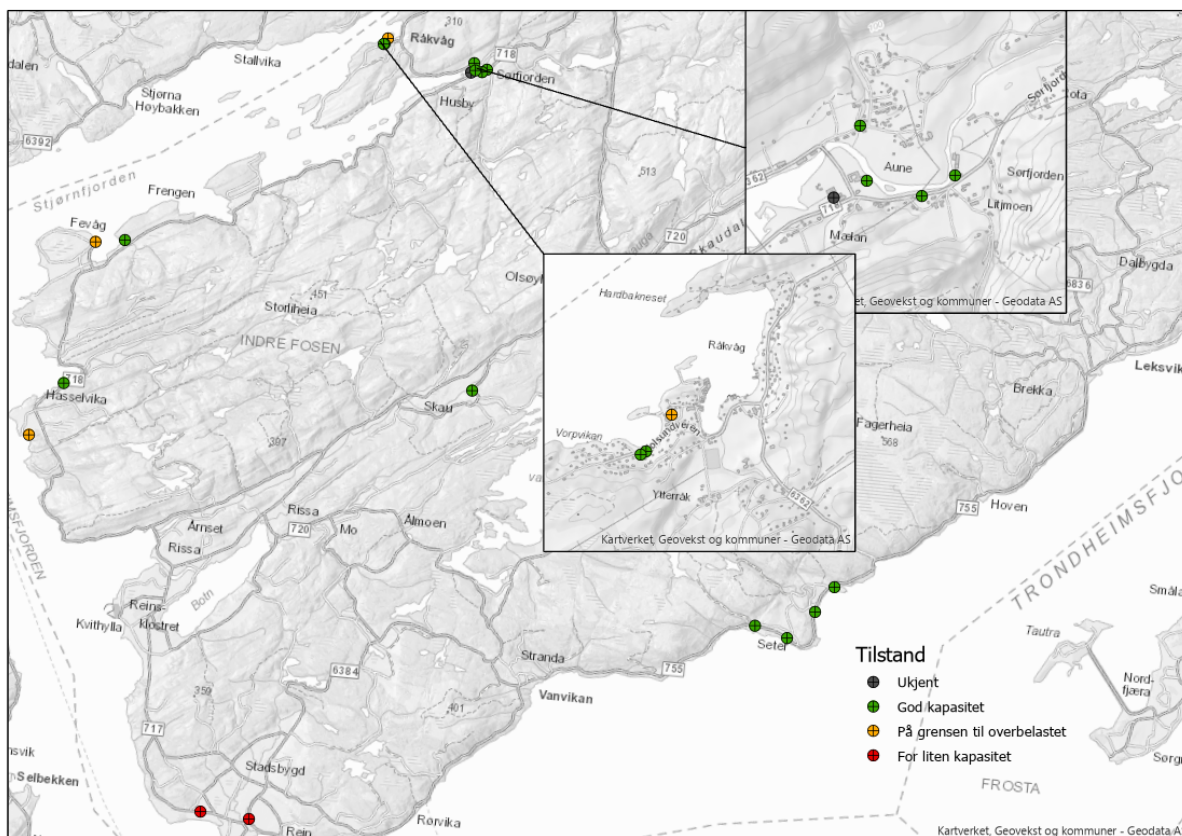
Det er mange årsaker til forringelse av vannmiljøet i kommunen. Avrenning fra jordbruksarealer, spredte avløp og punktutslipp fra kommunale anlegg er de største kildene til forurensning. Nedbørfeltene til Botn og Prestelva er særlig belastet.

4.2 Kommunale avløpsrenseanlegg

Kommunens to silanlegg – Kvithyll RA og Hammerberget RA er i grei stand.

I tillegg har kommunen mange slamavskillere. Flere av disse ble støpt i betong på 70-80-tallet. Tilstand og gjenstående levetid på disse er usikker.

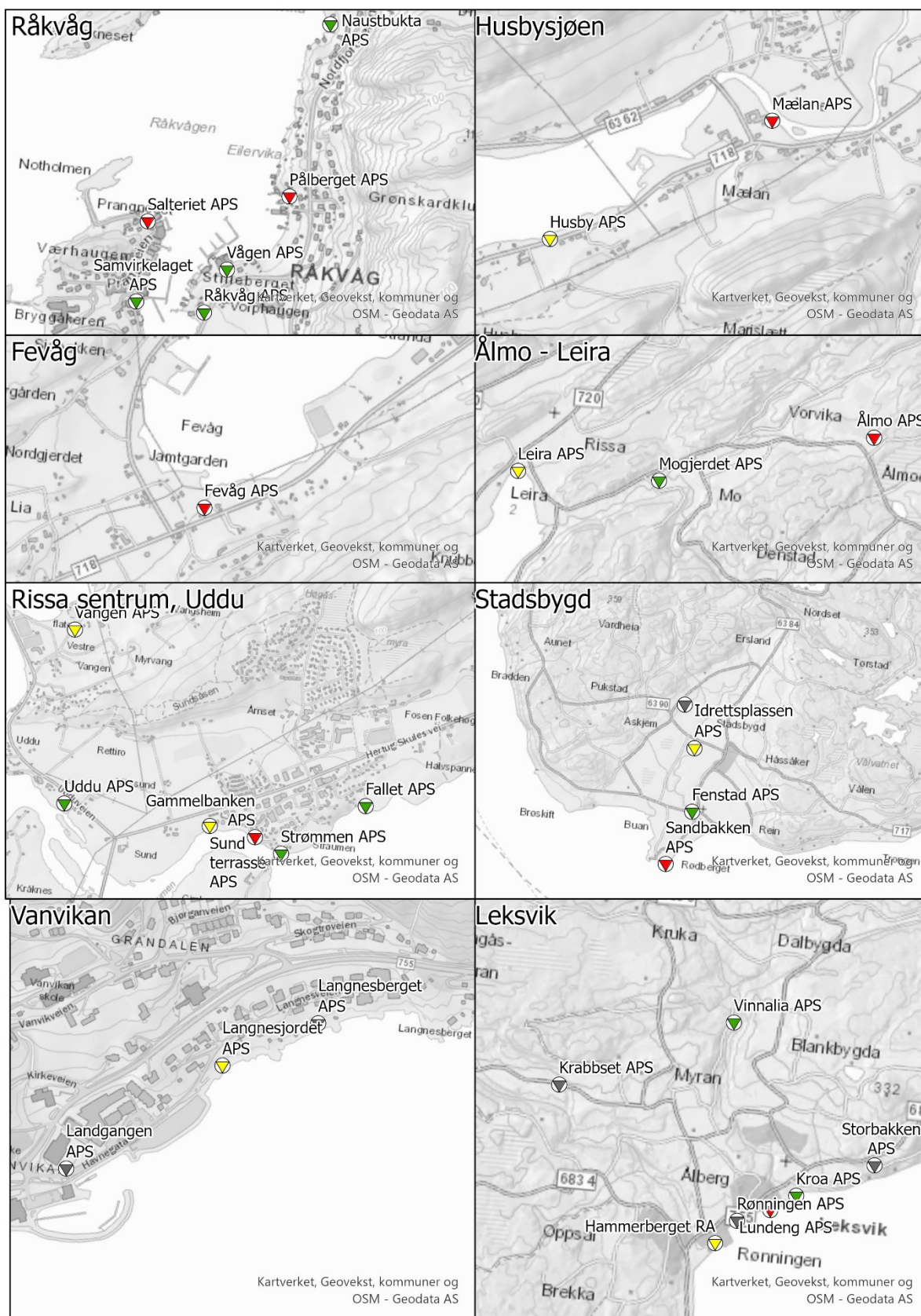
Figur 3 viser 18 av de kommunale slamavskillerne, angitt med fargekoder etter om de har kapasitet for å ta imot dagens belastning eller ikke. Slamavskillerne ved Stadsbygd er kraftig overbelastet, og renseeffekten er trolig dårlig. Utslippet går til Grønningsbukta, ved Rødberget marine verneområde og Grønningsbukta naturreservat. Heldigvis indikerer undersøkelser i bukta at miljøtilstanden generelt er god. Slamavskillerne ved Råkvåg og Fevåg kan bli noe overbelastet i perioder der det er stor bruk av tilkoblede hytter, og disse bør tømmes minimum to ganger per år. Slamavskilleren ved Sjurvika kan bli overbelastet i framtiden, dersom alt avløp fra området kobles på.

Figur 3: Kapasitetsvurdering av 18 av de kommunale slamavskillerne med volum større enn 20 m³.

4.3 Avløpspumpestasjoner

De mange kommunale avløpspumpestasjonene i kommunen er geografisk spredd fra Råkvåg i nord til Fevåg i vest til Stadsbygd i sør og til Leksvik i øst. Ved flere av pumpestasjonene er det utfordringer med pumpestyring og overløpsdrift, og det er ressurskrevende å sikre forsvarlig drift til enhver tid. Lav bemanning på uteseksjonen i flere år har ført til alvorlig driftsstans med overløpsdrift til sårbare resipienter over lengre tid. Figur 4 viser en tilstandsvurdering for de pumpestasjonene som har driftsovervåkning (per oktober 2020).

Avløspumpestasjoner tilstandsvurdering

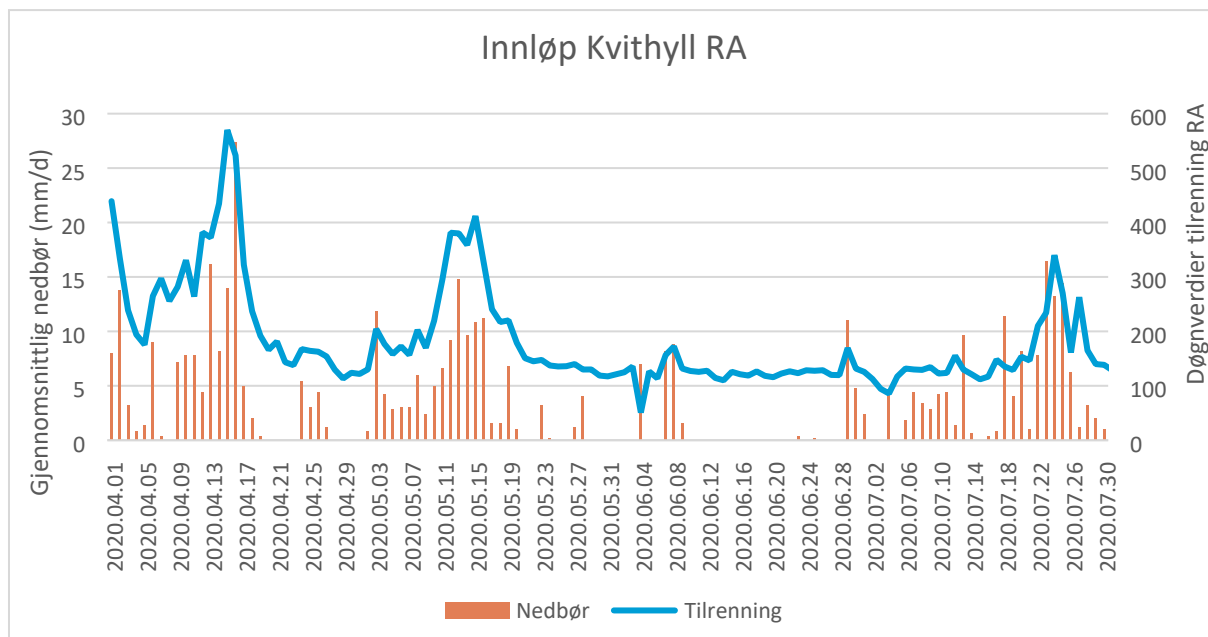
Tilstand

🟢	Ingen driftsovervåkning
🟡	Fungerer tilfredsstillende intill videre
🟠	Tiltak vurderes - ustabil drift, mangler overløpsregistrering eller annet
🔴	Tiltak må prioriteres

Figur 4: Tilstandsvurdering for avløspumpestasjoner – per oktober 2020

4.4 Innlekking og fremmedvann

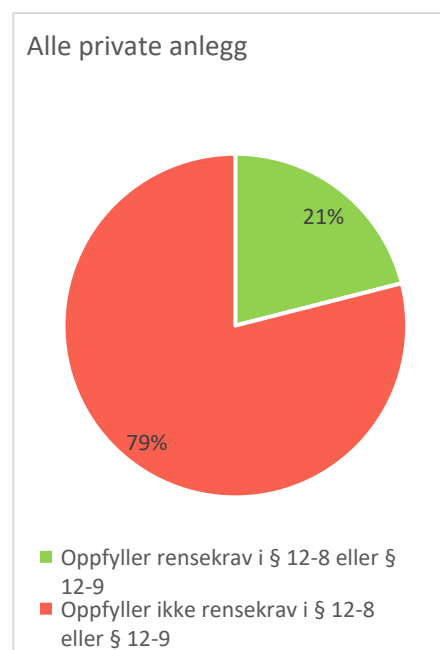
I et godt fungerende avløpsnett, med separate ledninger for overvann og spillvann, skal det være minimale mengder med over- og fremmedvann. For denne hovedplansperioden er det satt mål om at det maksimalt skal være 50 % fremmedvann i rensedistriktene. Beregninger indikerer at fremmedvannsandelen er vesentlig større enn dette flere steder. I Råkvåg er fremmedvannsandelen beregnet til ca. 70 %. Figur 5 viser tilrenning til Kvithyll renseanlegg, sammenstilt med nedbørsdata. Tilrenningen til renseanlegget er sterkt nedbørsavhengig, og andelen fremmedvann er trolig på nærmere 60 %. Grunnet mangel på data har det ikke vært mulig å beregne fremmedvannsmengdene i alle områder.

Figur 5: Døgnverdier for nedbør ved Rissa målestasjon, sammenstilt med døgnverdier for tilrenning til Kvithyll renseanlegg.

4.4.1 Spredte avløp

Det er omtrent 2300 private avløpsrenseanlegg i kommunen, som i stor grad består av slamavskillere som rensetrinn. Det er anslått at ca. 80 % av de private avløpsrenseanleggene ikke oppfyller rensekravene i forurensningsforskriften.

Figur 6: Andel private renseanlegg som oppfyller rensekrav i forurensningsforskriften.

4.5 Oppsummering – måloppnåelse dagens situasjon

Dagens situasjon er vurdert opp mot målene i hovedplanen. Trafikklys-system er benyttet, det vil si at:

- **Rødt:** Målet er ikke oppnådd, tiltak må gjennomføres
- **Gult:** Målet er delvis nådd, men videre oppfølging er nødvendig
- **Grønt:** Målet er nådd

Godt vannmiljø

#	Mål for 2032	Måloppnåelse 2020
M1.1	Avløpsutslipp skal ikke bidra til å forringe miljøtilstanden i vannforekomster	Per 15.05.2020 er det registrert 16 vannforekomster med middels eller stor påvirkning fra avløp
M1.2	Badevannskvaliteten ved populære badeplasser skal være god	Badevannskvaliteten er generelt god, men med noen unntak i enkelte år. Det har blitt gjennomført lite prøvetaking, og det er ikke nok datagrunnlag til å fastslå tilstand
M1.3	Kommunen skal pålegge oppgradering av 80 private avløpsrenseanlegg per år	I 2019 ble det sendt ~0 pålegg
M1.4	Alle husstander innenfor 200 meter fra kommunal avløpsledning skal tilkobles, med mindre det kan dokumenteres at kostnadene knyttet til påkobling overstiger fastsatt retningslinje	I 2019 ble det sendt ~0 pålegg
M1.5	Antall overløpstimer skal maksimalt være 20 timer per overløp med utslipp til elv/langgrunn fjære/verneområde/Botn og maksimalt være 100 timer per overløp for øvrige.	Flere pumpestasjoner fungerer ikke, og har/har nylig hatt perioder med kontinuerlig overløpsdrift: Álmo, Mælan, Fallet, Pålberget, Salteriet.
M1.6	Utslippskravene for kommunale renseanlegg skal overholdes	Utslippstillatelsen for Stadsbygd er overskredet. Utslippstillatelsen for Vanvikan er ikke overholdt, da renseanlegget ikke er bygd. Det er lite oppdatert informasjon om utslippsledningenes tilstand og dybde. Tilstand og gjenstående levetid på kommunale slamavskillere i betong er usikker.

Robuste og kostnadseffektive avløpssystemer

#	Mål for 2032	Måloppnåelse 2020
M2.1	Fremmedvann i avløpssystemet skal reduseres, og maksimalt utgjøre 50 %	Fremmedvannsmengden er større enn 50% i Råkvåg, ved Leira, og muligens også til Kvithyll RA. Det er for lite datagrunnlag til å beregne fremmedvannsmengder flere steder.
M2.2	Avløpssystemet skal utformes og driftes for å ivareta helse, miljø og sikkerhet	Lav bemanning gjør det vanskelig å følge HMS-norm. Dårlig tilgjengelighet til enkelte driftspunkter utgjør en sikkerhetsrisiko.
M2.3	Alle felleskummer for spillvann/overvann (SO-kummer) i Rissa sentrum, med fare for kortslutning, skal være utbedret eller rehabilitert.	Manglende kunnskapsgrunnlag

Kunnskapsbasert forvaltning

#	Mål for 2032	Måloppnåelse 2020
M3.1	Det må sikres kontinuitet i forvaltningen av og kunnskapen om de kommunale avløpsanleggene ved å bemanne med riktig kompetanse og tilstrekkelig stillingsressurs	Ikke tilstrekkelig bemanning per okt. 2020
M3.2	Kommunen skal ha et operativt og oppdatert driftsovervåkings- og styringssystem for sitt avløpssystem, der alle avløpspumpestasjoner er tilknyttet og der overløpstid registreres.	Flere pumpestasjoner har ikke overløpsvarsling. Informasjon fra driftsovervåkingssystemet følges i liten grad opp.
M3.3	Avløpspåvirkede resipienter og definerte badeplasser skal prøvetas	Det gjennomføres noe, men lite prøvetaking ved badeplasser. Vannrådet har gjort en del undersøkelser.
M3.4	Kommunens VA-kartverk skal være oppdatert	Rutiner er ikke utarbeidet, det er stort etterslep på korrigering av feil i ledningskartverket samt stikkledninger

5. Strategi

Hensikten med å beskrive en strategi for avløp og vannmiljø er å sørge for at kommunene prioriterer ressursene på tiltak som bidrar til å nå miljømål og samfunnsmålssettinger. Begrensning av utslipp til vannmiljøet ligger som en viktig forutsetning for prioritering av tiltak, der tiltak ved belastede vannforekomster prioriteres først.

5.1 Strategi for godt vannmiljø

Kommunen må gjennomføre miljøtiltak i vannforekomster som er negativt påvirket av avløpsutslipp. Utslipp fra spredt bebyggelse utgjør den viktigste miljøpåvirkningen i de mest belastede vannforekomstene, og hovedtiltakene blir dermed:

- Huseiere oppgraderer eget avløpsrenseanlegg, *eller*
- huseiere tilknytter boligen til eksisterende kommunal avløpsledning, *eller*
- det kommunale avløpsnettet bygges ut for å kunne koble på abonnenter i nye områder

For å redusere utslippene fra eksisterende kommunale avløpsanlegg blir følgende tiltak sentrale:

- Redusere overløp fra pumpestasjoner ved å sanere pumpestasjoner, bytte ut styringssystem m.m. Reduksjon av fremmedvann i rensedistriktene blir også et viktig tiltak, men per i dag er det dårlig fungerende pumpestasjoner som gir mest overløp.
- Tiltak for å følge krav i kommunens utslippstillatelser: nytt renseanlegg ved Vanvikan og nytt renseanlegg ved Stadsbygd

5.2 Strategi for robuste og kostnadseffektive avløpssystemer

Innenfor hovedmålet om robuste og kostnadseffektive avløpssystemer ligger konkrete målsettinger om fremmedvann i avløpssystemet og utbedring av feilkoblinger og feil i felleskummer. ROS-analysen har tatt for seg uforutsette hendelser som følge av f.eks. klimaendringer, stormflo, ledningsbrudd, strømstans m.m. Tiltakene som har framkommet fra ROS-analysen vil også gi mer robuste avløpssystemer.

Det er dårlig datagrunnlag for beregning av fremmedvannsmengder i de fleste rensedistriktene i kommunen. Kunnskapen om tilstanden på ledninger, feilkoblinger på nettet og feil i felleskummer er også liten. Det må derfor gjennomføres kartleggings- og utredningstiltak for å øke kunnskapen om kilder til fremmedvann på nettet og punkter der avløpssvann kan komme på avveie. Kommunen bør gjennomføre rørinspeksjon i områder med mistanke om dårlig ledningskvalitet og etter oppsatt plan.

5.3 Strategi for kunnskapsbasert forvaltning

Bemanningen på kommunalteknikk har vært på et uforsvarlig lavt nivå i flere år. Dette har f.eks. medført utilstrekkelig oppfølging og vedlikehold av flere avløpsspumpestasjoner, som har resultert i driftsstans og overløp til sårbare resipienter. Det er viktig at kommunen har tilstrekkelig med stillingsressurser og kontinuitet i forvaltningen, slik at planlagte utbyggingsprosjekter kan gjennomføres, samtidig som eksisterende anlegg driftes og vedlikeholdes. Det er installert driftsovervåkningssystem på de fleste pumpestasjoner samt Kvithyll og Hammerberget renseanlegg. Informasjon fra dette systemet må kvalitetssjekkes, følges opp og brukes til å forbedre drift og vedlikehold. Det må også etableres rutiner for å sikre at alt av VA-anlegg legges inn i kommunens ledningskartverk på korrekt måte. Kunnskapen om ledningsnettet må forbedres ved å gjennomføre systematisk kartlegging av potensielle problempunkter, f.eks. rørinspeksjon, kartlegging av felleskummer, vurdering av fremmedvann og feilkoblinger.

Kunnskapen om avløpsanleggenes påvirkning på vannforekomstene er svært begrenset. Kommunen bør gjennomføre regelmessige miljøundersøkelser i avløpsspåvirkede vannforekomster og ved populære badeplasser.

6. Tiltak

Foregående kapittel viser at det er stor avstand mellom målene for avløpssektoren og dagens tilstand. Ved å gjennomføre tiltak i planperioden, skal avstanden mellom målsettingene og faktisk tilstand reduseres. Tiltakene kan beskrives i følgende kategorier (Tabell 1):

Tabell 1: Tiltakskategorier

Tiltakstype	Beskrivelse
Investeringstiltak	Tiltak som belastes investeringsbudsjettet. Gjelder for eksempel bygging av nytt renseanlegg eller ny infrastruktur. Gjøres for det meste ved kjøp av tjenester/materiell
Drifts- og vedlikeholdstiltak	Gjøres som en del av normal drift, både med eget personell og kjøp av tjenester
Utredningstiltak	Dette er tiltak som gjøres for å vurdere eller planlegge nye tiltak. Gjøres av eget personell eller ved innkjøp av rådgivningstjenester

6.1 Investeringstiltak

Det er foreslått nye investeringstiltak på pumpestasjoner, renseanlegg og ledningsnett i kommunen:

- Nye renseanlegg i Vanvikan og Stadsbygd, med nye pumpestasjoner og ledningsnett
- Tiltak på fem eksisterende pumpestasjoner (sanering, installering av driftsovervåkning e.l.)
- Etablering av åtte nye pumpestasjoner i flere av kommunens rensedistrikter (tiltaket er allerede i gang)
- Etablering av pumpestasjoner og ledningsnett i prioriterte ransoner, dvs. ved Stadsbygd og i nedslagsfeltet til Botn, samt fullføring av påbegynte tilknytingsprosjekter i bl.a. Skaugdalen
- Nye pumpestasjoner ved museet Kystens Arv og Reinskirka (pumpeledning anlagt, men ikke i drift).

6.2 Driftstiltak

Det viktigste tiltaket for å oppnå tilstrekkelig driftsoppfølging og vedlikehold av avløpsanlegg i kommunen, er å øke bemanningen på drift og forvaltning. I selvkostberegningen er det derfor lagt til grunn to ekstra årsverk på avløp, sammenliknet med bemanningen i 2019. I tillegg er det foreslått flere mindre driftstiltak, som går på f.eks. feilsøking av feilkoblinger, kartlegging av felleskummer, rørinspeksjon, prøvetaking av badeplasser og miljøovervåkning i resipienter. Disse tiltakene må gjøres som en del av den vanlige driften, årlig eller med jevne mellomrom. Flere av driftstiltakene kommer som en følge av ROS-analysen, og skal redusere faren for eller konsekvensen av utilsiktede hendelser.

6.3 Utredningstiltak

Flere av utredningstiltakene dreier seg om utarbeiding av planer, rutiner eller retningslinjer – for eksempel retningslinjer for når kommunen skal pålegge tilkobling til kommunalt nett eller utarbeiding av prøvetakingsplan for (nye) kommunale avløpsrenseanlegg. Det er også

foreslått flere tiltak som skal øke kunnskapen om tilstanden til avløpsledninger eller renseanlegg, f.eks. undersøkelse av kvaliteten til gamle slamavskillere i betong, eller kapasitets- og tilstandsvurdering til bekkelukkinger i Vanvikan.

7. Handlingsprogram

Handlingsprogrammet viser hvilke tiltak som skal prioriteres i løpet av planperioden, og når de ulike tiltakene skal gjennomføres. På grunn av store kostnader med dertil høy gebyrvekst, har ikke alle utredede tiltak blitt prioritert inn i planperioden. Tabell 2 gir en oversikt over kostnaden knyttet til de prioriterte tiltakene, per år. For hele planperioden er det planlagt investeringstiltak for over 120 mill. I tillegg kommer drifts- og utredningstiltak (inkluderer generell økning i bemanning) på nærmere 40 mill. i planperioden.

Tabell 2: Investeringsplan (mill)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028-2032	Prioriteres ikke i planperioden
Investeringstiltak, 20 års nedskrivningstid	11,6	17,8	15,0	11,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0.0
Investeringstiltak, 40 års nedskrivningstid	11,2	0,0	0,0	5,8	18,1	17,8	2,0	4,0	42.6
Driftstiltak	4,0	3,1	2,9	3,1	2,9	2,9	3,1	14,7	2.0
Utredningstiltak	1,0	0,2	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0.0

Flere investeringstiltak har blitt utredet, men ikke prioritert inn i denne planperioden. Det er:

- Utbygging av kommunalt nett ved Rein på Stadsbygd
- Utbygging av kommunalt nett ved Sørbotn
- Utbygging av kommunalt nett fra Rokset til Skaugdalen skole (men kan prioriteres dersom det legges kommunal vannledning på denne strekningen)

8. Prognose

I tabellen presenteres en prognose for måloppnåelse ved endt planperiode, gitt at alle tiltakene i handlingsprogrammet gjennomføres.

Godt vannmiljø

#	Mål for 2032	Måloppnåelse 2020	Prognose 2032
M1.1	Avløpsutslipp skal ikke bidra til å forringe miljøtilstanden i vannforekomster	Per 15.05.2020 er det registrert 16 vannforekomster med vesentlig påvirkning fra avløp	Måloppnåelse er avhengig av at tiltaksplan spredte avløp gjennomføres, og at husstander nært offentlig nett tilkobles (D5, D34)
M1.2	Badevannskvaliteten ved populære badeplasser skal være god	Badevannskvaliteten er generelt god, men med noen unntak i enkelte år. Det har blitt gjennomført lite prøvetaking, og det er ikke nok datagrunnlag til å fastslå tilstand	Måloppnåelse er trolig ikke avhengig av store tiltak, men det må gjennomføres prøvetaking (D6)
M1.3	Kommunen skal pålegge oppgradering av 80 private avløpsrenseanlegg per år	I 2019 ble det sendt ~0 pålegg	Måloppnåelse avhenger av at det settes av tilstrekkelig ressurs til saksbehandling (D5)
M1.4	Alle husstander innenfor 200 meter fra kommunal avløpsledning skal tilkobles, med mindre det kan dokumenteres at kostnadene knyttet til påkobling overstiger fastsatt retningslinje	I 2019 ble det sendt ~0 pålegg	Måloppnåelse avhenger at det i snitt kobles til ca. 50 husstander i året. Avhenger av at det settes av tilstrekkelig ressurs (D34).
M1.5	Antall overløpstimer skal maksimalt være 20 timer per overløp med utslipp til elv/langgrunn fjære/verneområde/Botn og maksimalt være 100 timer per overløp for øvrige.	Flere pumpestasjoner fungerer ikke, og har/har nylig hatt perioder med kontinuerlig overløpsdrift: Ålmo, Mælan, Fallet, Pålberget, Salteriet	Handlingsprogrammet legger opp til flere tiltak på pumpestasjoner samt økt bemanning for bedre vedlikehold og drifting. Tiltak for å redusere fremmedvann vil dessuten redusere belastningen på pumpestasjonene. Det er imidlertid mange (eldre) pumpestasjoner i kommunen, og det er sannsynlig at nye problemer vil oppstå i planperioden.
M1.6	Utslippskravene for kommunale renseanlegg skal overholdes	Utslippstillatelsen for Stadsbygd er overskredet. Utslippstillatelsen for Vanvikan er ikke overholdt, da renseanlegget ikke er bygd. Det er lite oppdatert informasjon om utslippsledningenes tilstand og dybde. Tilstand og gjenstående levetid på kommunale slamavskillere i betong er usikker.	Måloppnåelse avhenger av at det bygges nye renseanlegg for Stadsbygd og Vanvikan i planperioden. Uavklart tilstand på de mange kommunale slamavskillerne utgjør imidlertid en usikkerhet, og det er sannsynlig at det også må gjøres tiltak på flere slamavskillere for å nå målet.

Robuste og kostnadseffektive avløpssystemer

#	Mål for 2032	Måloppnåelse 2020	Prognose 2032
M2.1	Fremmedvann i avløpssystemet skal reduseres, og maksimalt utgjøre 50 %	Fremmedvannsmengden er større enn 50 % i flere områder. Det er for lite datagrunnlag til å beregne fremmedvannsmengder flere steder.	Handlingsprogrammet legger opp til både spesifikke og generelle tiltak for å redusere fremmedvannsandelen. Tilstanden på avløpsnett og kunnskapen om hvor problemene er størst er imidlertid liten. Det er sannsynlig at det ikke er mulig å nå målet for alle avløpssoner/rensedistrikter i løpet av planperioden, fordi dette vil kreve omfattende tiltak i flere områder.
M2.2	Avløpssystemet skal utformes og driftes for å ivareta helse, miljø og sikkerhet	Lav bemanning gjør det vanskelig å følge HMS-norm. Dårlig tilgjengelighet til enkelte driftspunkter utgjør en sikkerhetsrisiko.	Handlingsplanen legger opp til flere tiltak som følge av ROS-analysen, samt vesentlig økning i bemanning.
M2.3	Alle felleskummer for spillvann/overvann (SO-kummer) i Rissa sentrum, med fare for kortslutning, skal være utbedret eller rehabilitert.	Manglende kunnskapsgrunnlag	Manglende kunnskapsgrunnlag. Tiltak D13 legger opp til kartlegging

Kunnskapsbasert forvaltning

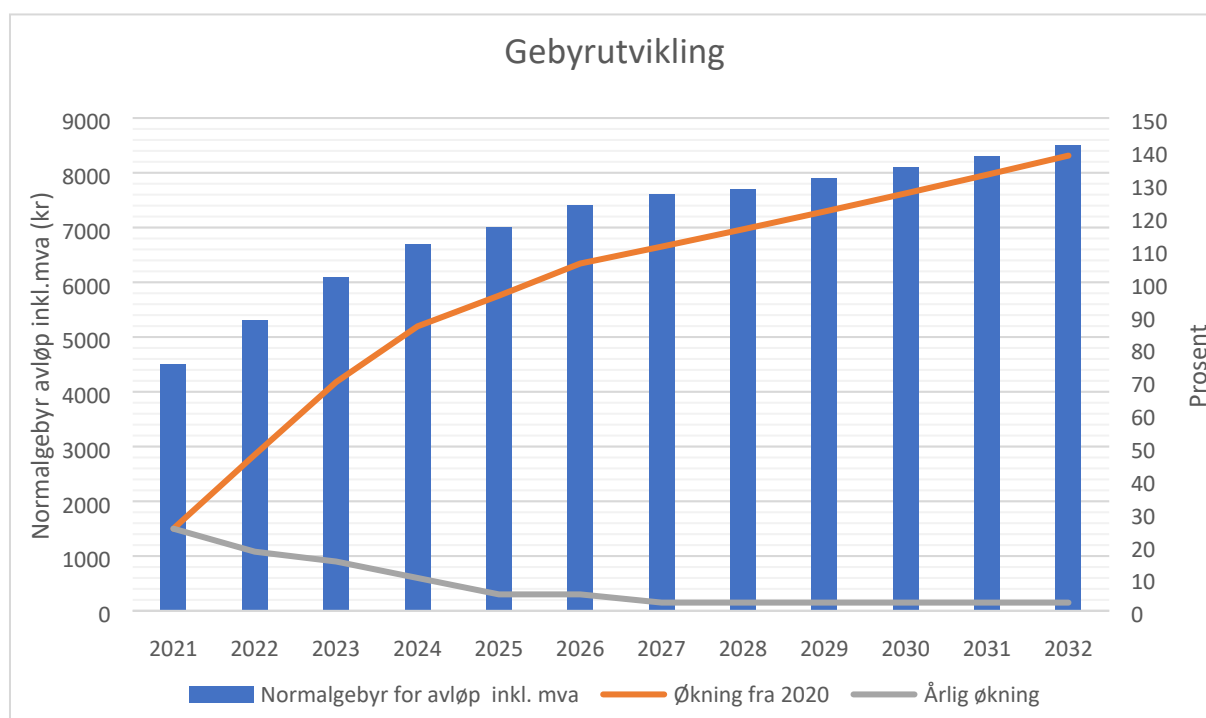
#	Mål for 2032	Måloppnåelse 2020	Prognose 2032
M3.1	Det må sikres kontinuitet i forvaltningen av og kunnskapen om de kommunale avløpsanleggene ved å bemanne med riktig kompetanse og tilstrekkelig stillingsressurs	Ikke tilstrekkelig bemanning per okt. 2020	Handlingsprogrammet legger opp til to ekstra årsverk på avløp, sammenliknet med 2019-bemanningen. Dette vil trolig fortsatt være i minste laget.
M3.2	Kommunen skal ha et operativt og oppdatert driftsovervåkings- og styringssystem for sitt avløpssystem, der alle avløpspumpestasjoner er tilknyttet og der overløpstid registreres.	Flere pumpestasjoner har ikke overløpsvarsling. Informasjon fra driftsovervåkingssystemet følges i liten grad opp.	Handlingsprogrammet legger opp til tiltak på flere pumpestasjoner, samt økt bemanning for å ha kapasitet til å følge opp og ta i bruk/analysere data fra driftsovervåkingen.
M3.3	Avløpspåvirkede resipienter og definerte	Det gjennomføres noe, men lite prøvetaking ved	Måloppnåelse legger til grunn gjennomføring av

	badeplasser skal prøvetas	badeplasser. Vannområdet har gjort en del undersøkelser.	overvåkningsprogram badeplasser og resipienter
M3.4	Kommunens VA-kartverk skal være oppdatert	Rutiner er ikke utarbeidet, det er stort etterslep på korrigering av feil i ledningskartverket samt stikkledninger	Handlingsprogrammet legger opp til innarbeiding av bedre rutiner for registrering av nye anlegg (iht. VA-norm), men setter ikke av tilstrekkelig ressurs for korrigering av feil og registrering av stikkledninger

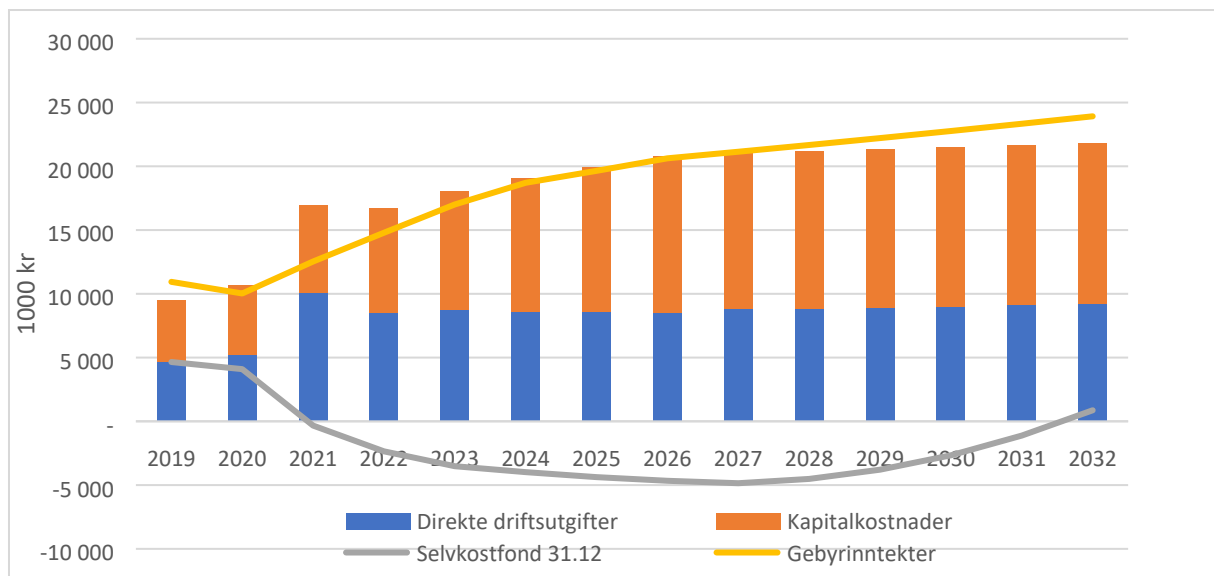
9. Gebyrkonsekvenser

Handlingsprogrammet vil måtte føre til økning i avløpsgebyrene. I løpet av få år er det lagt opp til investering i nye renseanlegg for både Vanvikan og Stadsbygd, og en rekke andre tiltak. For å finansiere de ulike tiltakene skisseres gebyrutviklingen som vist i Figur 7.

Forslaget innebærer å øke gebyrene med 25 % fra 2020 til 2021. Deretter legges det opp til årlige økninger på 18 %, 15 %, 10 % og 5 %, før jevn vekst på 2,5 % årlig fra 2027. Innen 2026 vil dette gi en dobling i normalgebyret for avløp, sammenliknet med nivået i 2020.

Figur 7. Skissert gebyrutvikling som følge av prioriterte tiltak i handlingsprogrammet.

Figur 8: Utvikling i årlige kostnader, selvkostfond og gebyrinntekter, som følge av handlingsprogram og skisserte gebyrutvikling.

Vedlegg

- 1 Hovedplan avløp og vannmiljø
- 2 Vedlegg 1. ROS
- 3 Vedlegg 2. Målsettinger, diagnose og prognose
- 4 Vedlegg 3. vurdering av infiltrasjonsmuligheter og påkobling til kommunalt nett
- 5 Vedlegg 4. Tilstandskartlegging kommunale avløpsrenseanlegg
- 6 Vedlegg 5. Utslippstillatelser for kommunale renseanlegg
- 7 Vedlegg 6. Overvannsmodell Rissa sentrum
- 8 Vedlegg 7. Kart over kommunale og private anlegg og avløpssoner
- 9 Vedlegg 8. Sonekart
- 10 Vedlegg 9. Kartfestede investeringstiltak
- 11 Vedlegg 10. Investeringsplan og tiltaksliste